ENGA Bahar Seminerleri 2026

Engellilik Araştırmalarında Güncel Tartışmalar

Engelliliği çağımızın krizleri, teknolojik dönüşümleri ve hak mücadeleleri içinde yeniden düşünmek

Engellilik Araştırmaları, son otuz yılda sosyal bilimler, beşerî bilimler, hukuk, mimarlık, kültürel çalışmalar ve teknoloji alanlarının kesişiminde gelişen disiplinler arası bir çalışma alanı olarak önemli bir düşünsel dönüşüm yaratmıştır. Bu alan, engelliliği yalnızca bireysel bir durum olarak değil; normallik, beden, toplumsal düzen, haklar ve eşitsizlikler üzerine kurulu yapısal ilişkiler bağlamında ele alan eleştirel bir perspektif geliştirmiştir.

ENGA Bahar Seminerleri 2026, bu düşünsel birikimi Türkiye bağlamındaki tartışmalarla buluşturmayı ve farklı bilgi biçimlerinin karşılaşabildiği bir kamusal düşünme alanı oluşturmayı amaçlamaktadır. Program; akademik araştırma, saha deneyimi, aktivizm ve politika üretimi süreçlerinin kesişiminde yer alan konuları ele alarak engellilik alanında güncel kavramsal dönüşümleri tartışmaya açmayı hedeflemektedir.

Mart–Haziran 2026 arasında gerçekleştirilecek seminerler, kriz çağında engellilik, sosyal girişimcilik, hak temelli politika üretimi, kültür-sanat alanında erişilebilirlik, teknoloji ve yeni sağlamcılık biçimleri ile bağımsız yaşam ve bakım politikaları gibi farklı temalar etrafında şekillenmektedir.

Programın Temaları

ENGA Bahar Seminerleri aşağıdaki temel tartışma alanlarını ele almaktadır:

- Engellilik Araştırmalarında kuramsal dönüşümler
- Krizler çağında engellilik ve yeni eşitsizlikler
- Sosyal girişimcilik ve alternatif üretim modelleri
- Hak temelli politika üretimi ve savunuculuk
- Kültür-sanat alanında erişilebilirlik ve temsil
- Teknoloji, yapay zekâ ve yeni sağlamcılık biçimleri
- Bağımsız yaşam ve bakım rejimleri

Bu temalar, engellilik alanını yalnızca akademik bir araştırma konusu olarak değil; aynı zamanda toplumsal dönüşüm ve demokratik katılım alanı olarak ele alan disiplinler arası bir tartışma çerçevesi sunmaktadır.

Seminerler ve Anahtar Kavramlar

11 Mart 2026

Feminizm ve Engelli Çalışmaları Neden Bir Araya Gelemiyor?

Anahtar kavramlar

- Otonomi ve bağımlılık
- Bakım emeği

- Ableism ve patriyarka
- Engelli kadınların görünmezliği
- Beden politikaları ve üreme adaleti

25 Mart 2026

Krizler Çağında Engellilik: Savaş, Afet, İklim ve Yeni Eşitsizlikler

Anahtar kavramlar

- Afet ve acil durum yönetimi
- İklim krizi ve göç
- Sağlık krizleri ve pandemi
- Antroposen tartışmaları
- Kriz dönemlerinde hak daralması

8 Nisan 2026

Engellilik Alanında Sosyal Girişimcilik

Anahtar kavramlar

- Sosyal girişimcilik
- Hak temelli yaklaşım ve piyasa gerilimi
- Sosyal etki ve sürdürülebilirlik
- Engelli bireylerin katılımı
- Kamu politikaları ve girişimler

22 Nisan 2026

Hukuk, Politika ve Savunuculuk: Engelli Haklarının İzlenmesi

Anahtar kavramlar

- İnsan hakları hukuku
- Mevzuat–uygulama ilişkisi
- Hak temelli izleme
- Sivil toplum ve savunuculuk
- Demokratik temsil

6 Mayıs 2026

Bir Eşitlik İlkesi Olarak Sanat: Kültür-Sanat Alanında Erişilebilirlik

Anahtar kavramlar

- Kültürel haklar
- Erişilebilirlik ve estetik
- Temsil ve tokenizm
- İlham anlatısı eleştirisi

- Dijital kültürde erişilebilirlik

20 Mayıs 2026

Posthumanizm, Transhumanizm ve Yeni Sağlamcılıklar

Anahtar kavramlar

- Posthumanizm
- Transhumanizm
- Geliştirilmiş beden ideali
- Yapay zekâ ve biyoteknoloji
- Dijital çağda sağlamcılık

3 Haziran 2026

Bağımsız Yaşam, Bakım ve Hak Temelli Destek Modelleri

Anahtar kavramlar

- Bağımsız yaşam hakkı
- Kişisel asistanlık modelleri
- Bakım rejimleri
- Kurumsal bakım eleştirisi
- Yerel yönetim politikaları

Programın Kavramsal Haritası

ENGA Bahar Seminerleri 2026 programı dört ana tartışma ekseni etrafında şekillenmektedir:

1. Eleştirel Kuramsal Tartışmalar

- Feminizm ve Engellilik Çalışmaları
- Posthumanizm ve yeni sağlamcılık tartışmaları

2. Küresel Krizler ve Eşitsizlikler

- Savaş ve afetler
- İklim krizi
- Pandemiler ve sağlık politikaları

3. Kamusal Politika ve Hak Mücadelesi

- Engelli haklarının izlenmesi
- Savunuculuk ve demokratik katılım
- Bağımsız yaşam politikaları

4. Toplumsal Dönüşüm Alanları

- Sosyal girişimcilik

- Kültür-sanat ve erişilebilirlik
- Teknolojik dönüşüm

Programın Oluşturulma Süreci ve Danışma Grubu

- ENGA Bahar Seminerleri 2026 programı, engellilik alanında çalışan akademisyenler, araştırmacılar ve aktivistlerin katkılarıyla yürütülen ortak bir değerlendirme süreci sonucunda oluşturulmuştur. Programın temaları belirlenirken Engellilik Araştırmaları alanında son yıllarda öne çıkan kuramsal tartışmalar, Türkiye'deki güncel politika ve hak mücadeleleri ile sahadan gelen deneyimler birlikte ele alınmıştır.
- Bu süreçte farklı disiplinlerden ve deneyim alanlarından gelen görüşler doğrultusunda seminer başlıkları geliştirilmiş; programın hem akademik literatürle ilişki kurabilmesi hem de kamusal tartışmalara katkı sunabilmesi hedeflenmiştir. Böylece seminer dizisi, araştırma, aktivizm ve politika alanları arasında eleştirel bir diyalog zemini oluşturacak şekilde tasarlanmıştır.

Danışma Grubu

Programın hazırlanma sürecinde farklı disiplinlerden araştırmacı ve aktivistlerden oluşan bir danışma grubu katkı sunmuştur. Kendilerine değerli görüş ve önerileri için teşekkür ederiz.

- **Hüseyin Varol** – Avukat; engelli hakları alanında baro ve sivil toplum çalışmaları yürütmektedir.
- **Beyza Ünal** – Klinik psikolog ve psikoterapist; bağımsız yaşam hakkı ve engelli kimliği üzerine çalışmaktadır.
- **Ebru Demirci** – İstanbul Üniversitesi öğretim üyesi; ulaşım erişilebilirliği ve erişilebilir şehirler üzerine çalışmaktadır.
- **Balam Kenter** – Eleştirel engellilik çalışmaları ve siyaset felsefesi alanlarında çalışan bir akademisyendir.
- **Çağla Yusufoğlu** – İnsan kaynakları ve kapsayıcılık politikaları alanında çalışan araştırmacı ve uygulayıcı.
- **Emre Taşgın** – Engellilik, posthümanizm ve web erişilebilirliği alanlarında çalışan araştırmacı ve savunucudur.
- **Adil Çamur** – Kamu politikası ve engellilik politikaları alanında çalışan akademisyendir.
- **İdil Seda Ak** – Uzun yıllardır engelli hakları savunuculuğu alanında çalışan aktivisttir.
- **Eser Epözdemir** – Erişilebilir kültür ve sanat alanında çalışan kültürel üretici ve danışman ve akademisyendir.
- **Mine Egbatan** – Engellilik, cinsiyet ve altyapı çalışmaları alanlarında çalışan medikal antropolog bir akademisyendir.

Katılım ve Başvuru

- ENGA Bahar Seminerleri çevrim içi olarak gerçekleştirilecektir. Seminerler Çarşamba günleri saat 20.00–21.30 arasında Zoom platformu üzerinden yapılacaktır.
- Her seminer yaklaşık 1 saatlik konuşma ve ardından 30 dakikalık tartışma ve soru–cevap bölümü içerecek şekilde planlanmıştır. Seminerler yalnızca sunumların aktarıldığı bir format olarak değil, katılımcıların görüş ve katkılarının da paylaşıldığı ortak bir tartışma zemini olarak tasarlanmıştır.

- Engellilik alanında çalışan akademisyenler, araştırmacılar, öğrenciler, aktivistler ve konuya ilgi duyan tüm katılımcılar seminerlere davetlidir.
- Seminerlere katılmak isteyenler enuygar@istanbul.edu.tr adresine e-posta göndererek katılım bağlantısını (Zoom linki) talep edebilirler.